

Białystok, 24 marca 2015 r.

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.5.1.2015.KK

**s. Marta Kamińska
Dyrektor
Pogotowia Opiekuńczego „OPOKA”
w Wasilkowie**

**ul. Kościelna 40
16-010 Wasilków**

Na podstawie art. 122 i 122a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332), zwanej dalej ustawą, w dniach 27 lutego i 2 marca 2015 r., pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku: Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – główny specjalista (leg. sł. nr 11/2015) oraz Małgorzata Osipowicz – główny specjalista (leg. sł. nr 33/2011) na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 1/2015, znak PS.I.431.5.1.2015.MO, z dnia 25 lutego 2015 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, przeprowadzili kontrolę w Pogotowiu Opiekuńczym „OPOKA” w Wasilkowie (PO „OPOKA”), ul. Kościelna 40, 16-010 Wasilków, w zakresie działalności placówki opiekuńczo-wychowawczej od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Kontrolujący wpisali się do książki kontroli pod poz. 24.

Pogotowie Opiekuńcze „OPOKA” w Wasilkowie funkcjonuje na podstawie decyzji z dnia 16 marca 2009 r., znak: PS-V.KL.90145/3/09 oraz z dnia 3 stycznia 2012 r., znak: PS-I.9423.6.2012.KL, Wojewody Podlaskiego zezwalającej na prowadzenie na czas nieokreślony placówki opiekuńczo-wychowawczej, w której może przebywać 14 dzieci.

Placówka prowadzona jest przez Zgromadzenie Sióstr Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Podkowie Leśnej na zlecenie Powiatu Białostockiego, na podstawie umowy Nr 1/2013 z dnia 29.05.2013 r. o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej w Powiecie Białostockim w okresie od 01.06.2013 r. do 31.05.2016 r.

Placówka działa w oparciu o *Regulamin placówki opiekuńczo-wychowawczej Pogotowia Opiekuńczego „OPOKA” w Wasilkowie*, opracowany w maju 2013 r.

Akta kontroli str.49-76

W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że w PO „OPOKA” na dzień kontroli umieszczonych było 14 dzieci w wieku od 4 do 17 lat. W dniu kontroli w placówce obecnych było 13 dzieci, 1 przebywało na ucieczce. W placówce przebywa 3 dzieci poniżej 10 roku życia, które przyjęto wraz ze starszym rodzeństwem, zgodnie z art. 95 ust. 2 ww. ustawy. Ośmioro dzieci umieszczonych jest w placówce typu socjalizacyjnego, 6 w placówce typu interwencyjnego.

Akta kontroli str. 160-162

W 2014 r. do placówki przyjęto 6 dzieci i 6 wróciło do domu rodzinnego, w 2015 r. przyjęto 3 dzieci, 1 dziecko wróciło do domu rodzinnego.

W placówce obowiązuje *„Procedura przyjmowania dziecka w Pogotowiu Opiekuńczym „OPOKA” w Wasilkowie do placówki interwencyjnej i socjalizacyjnej”* zatwierdzona przez dyrektora placówki dnia 01.01.2015 r.

Akta kontroli str.24

W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że placówka funkcjonuje w budynku, który spełnia warunki określone w § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Podczas prowadzenia czynności kontrolnych przeanalizowano grafik pracy osób pracujących z dziećmi w dniach 27 lutego i 2 marca 2015 r. Stwierdzono, że opieka nad dziećmi przebywającymi w placówce, w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych oraz w godzinach nocnych, jest sprawowana zgodnie z § 10 ust. 2, § 11 ust. 2 oraz § 12 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.

Akta kontroli str.139-142

W wyniku sprawdzenia dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje osób zatrudnionych w PO „OPOKA” ustalono, że dyrektor oraz osoby pracujące z dziećmi, na dzień kontroli, posiadali kwalifikacje określone w art. 97 i art. 98 ww. ustawy.

Akta kontroli str. 144-148

W teczках akt osobowych pracowników merytorycznych zatrudnionych w Placówce znajdowały się również oświadczenia, o których mowa w art. 97 ust. 3 pkt 3-6 oraz w art. 98 ust. 3 ww. ustawy.

W trakcie kontroli ustalono, że PO „OPOKA” realizuje zadania, określone w art. 93 ust. 4 ww. ustawy i § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia. Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, edukacyjne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne. Placówka realizuje plan pomocy dziecku. W przypadku jednego dziecka umieszczonego w PO „OPOKA” plan przygotowany jest we współpracy z asystentem rodziny. Pozostałym rodzinom dzieci umieszczonych w placówce nie przydzielono asystenta rodziny.

Placówka umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi. Podczas kontroli ustalono, że placówka stosuje *Procedurę urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej*, zatwierdzoną przez dyrektora placówki dnia 01.05.2013 r., ze zmianami.

Akta kontroli str. 25-32

Placówka podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny, m. in. poprzez utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami dziecka, poznawanie i monitorowanie środowiska rodzinnego, motywowanie rodziców do podjęcia zachowań prozdrowotnych, spotkania rodziców i dzieci. W wyniku prowadzonej pracy z rodzicami do rodziny wróciło 7 dzieci, w tym w 2014 r. – 6 dzieci, w 2015 r. – 1.

Akta kontroli str. 162

Dzieci w placówce objęte są działaniami terapeutycznymi, zarówno indywidualnymi jak i grupowymi, prowadzonymi przez psychologa, pedagoga.

Ustalono, że w czasie zajęć prowadzonych w placówce przez psychologa (psychoedukacyjnych, wspomagających rozwój emocjonalny, ćwiczeniach relaksacyjnych), pod jego opieką przebywa nie więcej niż 6 dzieci, zgodnie z § 10 ust. 3 ww. rozporządzenia. Natomiast w zajęciach grupowych (wychowawczych) prowadzonych przez pedagoga uczestniczy więcej niż 6 dzieci (tj. od 7 do 11 dzieci), co jest niezgodne z § 10 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Dzieci przebywające w PO „OPOKA” objęte są również działaniami terapeutycznymi prowadzonymi przez placówki oświatowe, do których uczęszczają (zajęcia w przedszkolu, szkole podstawowej i gimnazjum – terapia logopedyczna – 3 dzieci, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i wyrównawcze – 2 dzieci, zajęcia socjoterapeutyczne – 2 dzieci) oraz podmioty niepubliczne (systemowa terapia rodzin w Polskim Stowarzyszeniu Pedagogów i Animatorów KLANZA w Białymstoku – 1 dziecko).

Akta kontroli str.156, 162

Placówka zapewnia dzieciom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych, każde dziecko objęte jest opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a w miarę potrzeb również korzysta z opieki specjalistycznej.

Akta kontroli str.156-158

Dzieciom wymagającym udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa i pedagoga prowadzi się *Karty udziału w zajęciach specjalistycznych*, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia.

Dla każdego dziecka prowadzi się arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia.

Od dnia 01.01.2014 r. w placówce obowiązuje *Regulamin przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci tzw. „kieszonkowego”*. Dzieciom od 5 roku życia zapewnia się kwotę pieniężną do własnego dysponowania, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia

Akta kontroli str. 79-82

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą wysokość tej kwoty była nie niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy i była ustala co miesiąc przez dyrektora placówki.

W trakcie kontroli szczegółowemu sprawdzeniu podlegała dokumentacja ośmioletniego dziecka przebywającego w PO „OPOKA” wraz ze starszym rodzeństwem.

Praca z dzieckiem prowadzona jest zgodnie z *planem pomocy dziecku*, o którym mowa w § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia, sporządzonym i realizowanym przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka. Plan opracowywano m. in. na podstawie *diagnozy psychofizycznej*, o której mowa w § 14 ww. rozporządzenia, sporządzanej przez psychologa oraz na podstawie dostępnej dokumentacji. W planie pomocy dziecku określono cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe uwzględniające wiek i potrzeby dziecka zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia oraz wyznaczono cel pracy z dzieckiem zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia. Plan pomocy dziecku jest modyfikowany co pół roku, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia. Ponadto zgodnie z § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia wychowawca opracowując plan, stosownie do okoliczności, uwzględnił zdanie dziecka.

Karta pobytu dziecka zawiera w szczególności elementy określone w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia i jest uzupełniana nie rzadziej niż co 2 tygodnie zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia (dziecko umieszczone w placówce typu interwencyjnego).

Dla dziecka psycholog prowadzi arkusz badań i obserwacji psychologicznych, natomiast pedagog prowadzi arkusz badań i obserwacji pedagogicznych, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia.

Dziecko uczestniczy w zajęciach specjalistycznych prowadzonych zarówno przez psychologa, jak i pedagoga, zatrudnionych w placówce. Specjaliści prowadzą dziecku karty udziału w zajęciach specjalistycznych. Karty zawierają szczegółowy program zajęć realizowanych z dzieckiem, brak w nich natomiast opisu przebiegu zajęć w odniesieniu do konkretnego dziecka, co jest niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia. W trakcie kontroli poinformowano dyrektora placówki o konieczności prowadzenia kart w sposób zindywidualizowany, dostosowany do podejmowanych działań wobec dziecka.

Akta kontroli str. 99-138

Zgodnie z art. 135 ww. ustawy w placówce zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka ocenia sytuację umieszczonego w niej dziecka. W okresie objętym kontrolą zespół dokonywał oceny sytuacji wszystkich przebywających w placówce dzieci na posiedzeniach, które odbyły się 03.04.2014r. i 29.10.2014 r., na posiedzeniu 07.12.2014 r. omawiano sytuację jednego dziecka. Zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 5a ww. ustawy (zmiana wprowadzona z dniem 19.09.2014 r. ustawą z dnia 25.07.2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2014 r., poz. 1188) w skład zespołu wchodzi rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych praw rodzicielskich. W toku kontroli stwierdzono, że do udziału w posiedzeniu w dniu 29.10.2014 r. i 07.12.2014 r. nie zaproszono rodziców. Artykuł 138 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka zespół formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu. W toku kontroli stwierdzono, że po posiedzeniach, które odbyły się 03.04.2014 r. i 07.12.2014 r. nie przesłano wniosków do sądu, natomiast 11 wniosków sformułowanych na posiedzeniu w dniu 29.10.2014 r. przesłano do właściwych sądów w dniu 12.02.2015 r.

Akta kontroli str. 148-150

Opiekunami prawnymi dzieci przebywających w PO „OPOKA” są ich rodzice, w związku z tym dyrektor placówki nie zgłaszał informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego w Białymstoku, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Akta kontroli str. 158

Wykonywanie zadań przez Pogotowie Opiekuńcze „OPOKA” w Wasilkowie w zakresie działalności placówki w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli oceniono pozytywnie z uchybieniami i nieprawidłowościami

W skontrolowanych sprawach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły:

- 1) w czasie zajęć prowadzonych przez pedagoga pod jego opieką przebywa więcej niż 6 dzieci, co nie jest zgodne z § 10 ust. 3 ww. rozporządzenia,
- 2) w kartach udziału w zajęciach specjalistycznych brak opisu przebiegu zajęć w odniesieniu do konkretnego dziecka, co jest niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia,
- 3) do udziału w posiedzeniu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, które odbyły się w dniach 29.10.2014 r. i 07.12.2014 r. nie zaproszono rodziców, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 5a ww. ustawy.
- 4) po posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, które odbyły się dnia 03.04.2014 r. i 07.12.2014 r. nie przesłano wniosków do sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ww. ustawy.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest w dyrektor Pogotowia Opiekuńczego „OPOKA” w Wasilkowie.

Mając na uwadze powyższe zaleca się:

1. Organizowanie zajęć prowadzonych przez pedagoga zgodnie z § 10 ust. 3 ww. rozporządzenia.
2. Prowadzenie dla każdego dziecka karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga z opisem ich przebiegu, § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia.
3. Zapraszanie rodziców dziecka do udziału w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 5a ww. ustawy.
4. Przesyłanie do sądu wniosków dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce niezwłocznie po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zgodnie z art. 138 ust. 2 ww. ustawy.

Na podstawie art. 197 d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor Pogotowia Opiekuńczego „OPOKA” w Wasilkowie” może zgłosić do Wojewody Podlaskiego zastrzeżenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Zgromadzenie Sióstr Św. Teresy od Dzieciątka Jezus
ul. Ejsmonda 17
05-807 Podkowa Leśna
2. Pan Antoni Pełkowski
Starosta Powiatu Białostockiego